

Tiltaksplan 2021

Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci

Kolofon

Utførende institusjon

Lyngsalpan verneområdestyre

Kontaktperson

Oddrun Skjemstad

Publikasjonsnummer

[Tekst]

År

2021

Sidetall

[Tekst]

Opplag

[Tekst]

Utgiver

Lyngsalpan verneområdestyre

Forfatter(e)

Oddrun Skjemstad

Tittel – norsk og engelsk

Tiltaksplan 2021

Sammendrag – summary

Planen oppsummerer og utdyper tiltakene som forvaltningsmyndigheten ønsker å gjennomføre i 2021

Forsidefoto

[Portalskilt i Sørleangsbotn, © Oddrun Skjemstad]

Innhold

1	Rammer og føringer	4
2	Tiltak i/ved verneområdet	5
3	Bestilling for 2018	10

1 Rammer og føringer for 2021

Verneområdestyret kan hvert år be om midler til finansiering av tiltak i verneområdene. Midlene bevilges da over statsbudsjettet og fordeles av Miljødirektoratet. I Statsbudsjettet 2021 er det vedtatt en ramme på om lag 90 419 000,- til tiltak i verneområder.

Gjennomføring av konkrete, praktiske tiltak i verneområdene er en del av forvaltningen av verneområdene og skal sammen med praktisering av verneforskriften og annet arbeid bidra til å oppnå målsettingene med vernet.

Lyngsalpan verneområdestyre har forvaltningsansvar for følgende verneområder:

- Lyngsalpan landskapsvernområde/Ittugáissáid suodjemeahcci
- Faueldalen naturreservat

Verneområdestyret overtok 1. mai 2020 alle de små verneområdene som Lyngen kommune har forvaltet siden 2006:

- Årøyholmen landskapvernområde med dyrelivsfredning
- Karnes naturreservat
- Sørleangsbotn naturreservat
- Stormyra naturreservat

2 Tiltak i/ved verneområdet

Verneområdestyret har vedtatt sin besøksstrategi, og er kommet godt i gang med implementering av merkevaren. I løpet av det siste året har vi fått utarbeidet hjemmeside, brosjyre og laget både informasjonsplakater om Lyngsalpan Ivo, Stormyra naturreservat, Sørlenangsbotn naturreservat og Faueldalen naturreservat. Det er også laget flere temaplakater, og en portal.

I **Sørlenangsbotn** i Lyngen kommune (innfallsport til stien til Blåisvatnet) har vi fått på plass 3 plakater med verneområdeinformasjon og 3 temaplakater, 1 opplysningsskilt og 1 portal. I tillegg er det etablert 2 bålplasser og i samarbeid med Ishavskysten friluftsråd en universell sti. I samarbeid med Lyngen kommune er parkeringsplassen oppgradert til å ha plass til godt over 100 biler.

I Faueldalen i Tromsø kommune har vi også fått opp informasjon på cortenståltavler:

Andre steder rundt landskapsvernområdet har vi hengt opp informasjon på eksisterende vegger eller tavler:

Nordkjosbotn i Balsfjord kommune:

På veggen til vestsidasenteret på Elvevoll i Storfjord kommune:

På veggen til «vannhuset» i Tverrdalen i Storfjord kommune:

Verneområdestyret er derfor kommet godt i gang med tiltakene skissert i besøksstrategien. Lyngsalpan er imidlertid et stort verneområde med bosetting rundt

nesten hele halvøya, og har derfor mange innfallsporter og startsteder.

3 Bestilling for 2021

Verneområdestyret ønsker å gå videre med implementering av merkevaren og de vedtatte informasjonstiltakene i besøksstrategien. Kjøp og oppsett av cortenstålskilt er dyrt, og dette må tas over flere år. I 2021 tenker vi å få på plass informasjon på følgende områder:

- **Furuflaten, startsted til Lyngsdalen**
  - Verneområdeinformasjon
  - Tematavle flora_fauna
  - Tematavle pionerer
  - Tematavle 2. verdenskrig_Baalsrud_Lyngelinja
  - Tematavle kultur
  - Vi ønsker i tillegg en liten portal ved vernegrensen i dalen. Denne kan fraktes opp på snøscooter og skrus fast på en egnet stein med utsikt til blant annet dalbotn og Jiehkkevárri (fykets høyeste fjell).
- **Steindalen,**
  - Verneområdeinformasjon
  - Tematavle kvartærgeologi
  - Tematavle reindrift
  - Tematavler beite
  - Opplysningsskilt beite
- **Koppangen**
  - Verneområdeinformasjon
  - Tematavle kvartærgeologi
  - Tematavle reindrift
  - Tematavle biete
- **Nordnes utkikkspunkt** (Rasteplass ved E6 i Kåfjord med flott utsikt til Lyngsalpanmassivet. Rasteplassen har bord, benker, toalett og mulighet for litt vandring)
  - Verneområdeinformasjon
  - Liten portal med utsikt til Lyngsalpanmassivet

Tavler til verneområdeinformasjon koster kr 16.373 pr stk + fundament kr 4022,- = **20.395 + mva**

Skilt til tematavlene koster kr 15.082 pr stk + fundament kr. 3446 pr stk = **18528 + mva**

skilt til verneområdeinformasjon, 4 stk: 81580,-

Skilt til tematavler: 11 stk: 203808,-

Portalskilt, 2 stk: 46.818,-

Opplysningsskilt, 1 stk: 7485,-

Sum cortenstål: 339.691,-

I tillegg kommer henting og oppsett av skilt (krever gravemaskin og traktor eller lastebil – har fått tilbud fra entreprenører), ca. 35.000 pr område: **Til sammen ca 150.000,-**

Trykking av informasjonstavler, ca. 1.400 pr stk: **21.000,-**

I tillegg kommer utgifter til bolter og annet uforutsett.

Behov for midler til produksjon og utsetting av skilt og tavler i 2021: **kr 550.000,-**

Startsted Goverdalen: Jiehkkevárri er fylkets høyeste fjell og hovedinnfallsporten til dette fjellmassivet er Goverdalen i Tromsø kommune. Det er dårlige parkeringsmuligheter og ingen toalettfasiliteter ved dette startstedet. Verneområdestyret ønsker å få på plass både bedre parkeringsfasiliteter og få på et godt informasjonspunkt i dette området. Det er en vei å gå sammen med Tromsø kommune, grunneier og utviklingslaget.

Verneområdestyret ønsket å starte dette arbeidet i 2020, men kom ikke i gang på grunn av Korona. Det er ønskelig å ta fatt på dette arbeidet i 2021. Det vil være behov for midler til å dekke møter med lokalbefolkningen, samt eventuelle saksbehandlingsgebyr.

Vedlikehold merking, skilting, stier og anlegg: Hvert år er det nødvendig med vedlikehold av eksisterende tilrettelegging og merking. De første løveskiltene som ble satt ut i 2005-2006 begynner å bli slitt og må byttes ut. En del steder mangler skiltene fullt og helt, og det må settes ut nye. Det vil derfor være behov for bestilling av nye skilt, skiltstenger med mere. Dette gjelder ikke bare for Lyngsalpan lvo, men også for de små områdene som styret forvalter. Det vil også være behov for noen underskilt som viser at områdene har ferdselsforbud deler av året. I tillegg vil det være behov for vedlikehold av merking med mere. Kr 30.000,- vil være tilstrekkelig for å gjennomføre dette i 2021.

Vernekart og informasjon Årøya LVO: Verneområdestyret overtok 1. mai 2020 også forvaltningsansvaret for Årøyholmen landskapsvernområde med dyrelivsfredning. Årøyholmen var tidligere en bosatt øy, men forsvaret kjøpte opp eiendommene etter krigen. Det var lenge en viktig forsvarsstilling, men i 2005 fikk kommunene kjøpt tilbake eiendommen. Øya ble da sikret som friluftsområde. Øya brukes mye av «båtfolket» på sommeren. I tillegg har Lyngen villsaulag dyr på beite i sommermånedene. Det er meldt inn behov for midler til forvaltningsplan gjennom 21-potten. Det er behov for informasjonsplakat med kart som viser områder som viser ferdselsrestriksjonene. Ønsker **kr 20.000,-** til utarbeidelse av kart, design og oversettelse av informasjonsplakat, samt trykking.

Skjøtsel sti til Blåisvatnet: I 2020 ble besøket til Blåisvatnet ytterligere økt. I perioden 1. juni til 31. oktober er det registrert ca. 31.000 passeringer på stien opp til vatnet. Dette er besøkende som passerer telleren så det reelle antallet besøk opp er til nærmet 16.000

mennesker. Såpass mye besøk setter sine spor i terrenget. Det er derfor behov for skjøtselstiltak for å prøve å begrense bredden på stien

Stien er minst 4 meter bred og ganske så gjørmete på våte dager. Slik er det nesten hele veien opp til vernegrensen (5-600 meter), med unntak av stykket vi har lagt klopper. Her bør vi gjøre tiltak for å hindre at stien blir enda bredere, samt forsøke å få vegetasjonen til å komme tilbake på en del av stien. Verneområdeforvalterne ønsker å gjøre forsøk på å legge flis av furu på stien, og styre ferdsele opp på flisen. I tillegg må det bygges møteplasser på kloppen. Vi ser tendenser til at folk går på siden av kloppen når man møter andre underveis. Etter vernegrensen er det mer morene og ur slik at der vil det ikke være aktuelt å legge flis. Vi skal imidlertid merke enda tettere for å forsøke å styre ferdsele enda bedre.

Bildet over viser stien ved krysset mellom stien til Aspevatnet og Blåisvatnet.

Dette bilde viser der stien treffer kloppen. Her kan man se at tilrettelegging fungerer.

Det er i underkant av 600 meter som trenger skjøtsel. Sporet bør være minst 1 meter bredt og flislaget bør være på minst 5 cm. Størrelse på flis bør ligge rundt 5-6 cm for at det skal være behagelig å gå på, og samtidig gjøre nytte for seg. Flisene bør være av furu. Annet treverk har en tendens til å bli glatt og sleipt. Vi har fått tilbud på flis levert på parkeringsplass, pakket i 60 liters sekker. Forvalterne kan, i samarbeid med SNO, kjøre ut å legge flisen på stien. Flis må fraktes ut på snøscooter i løpet av vinteren. Det er til sammen behov for kr: 150.000,- til dette tiltaket. Vi må gjøre dette over to år for å se om tiltaket vil fungere. Vi melder inn **kr 100.000,-** for 2021. Da vil vi også ha litt penger til møteplasser på klopp.

Broer rundløyper Elvevoldalen og Langdalen: I Elvevoldalen og Langdalen i Storfjord kommune har det inntil i år (2020) vært tilrettelagt ei rundløype med klopper og broer over elver og våte strekninger. Denne tilretteleggingen har vært et samarbeid mellom Vestre Storfjord lysløypelag og verneområdestyret der verneområdestyret betalte for kloppene, mens lysløypelaget gjorde all tilrettelegging. Kommunen og Ishavskysten friluftsråd har også bidratt og tilrettelagt for godt arbeid. Løypene har vært så populære at lysløypelaget i 2019 ble tildelt friluftslivets ildsjelspris i Troms. Snøvinteren 2020, med stor vårflokk og isgang tok med seg disse. Dette har gjort at denne sommeren har kloppene og broene vært mangelfull, eller ikke tilstede. Det har faktisk også vært to ulykker i forbindelse med kryssing av elver, 2 nakkebrudd som heldigvis endte godt. Her må det gjøres tiltak dersom rundløypa i Elvevoldalen fortsatt skal være et godt tilbud til lokalbefolkning og tilreisende. Det må lages mer bestandige broer lokalisert på områder der broa ikke tas av

isgang og flom. Det beste alternativet er å lage ordentlige fundamenter og få opp ei bro som er i materiale som tåler mange vintre. Her kan samme type bro som man har fått på plass i Lyngsdalen være et alternativ. Storfjord kommune og Ishavskysten friluftsråd, samt lysløpelaget, ønsker et samarbeid med verneområdestyret for å få på plass disse broene igjen. Det vil være behov for to broer, hver på ca 10 meter. Vi har fått et prisoverslag på bro i aluminium, av samme type vi har i Lyngsdalen, og som er vedlikeholdsfri. Lysløpelaget vil stå som eier og ansvarlig for broene, og det vil også søkes eksterne midler til dette prosjektet. Hver bro vil koste ca. kr 100.000,- + mva. I tillegg kommer frakt og oppsetting. Dersom verneområdestyret dekker kr 80.000,- vil de andre instansene dekke resten. Det meldes derfor om et behov for **kr 80.000,-** til dette prosjektet.

Bro Nordlenangsbotn: I nordlenangsbotn ble også broa tatt av snø- og ismasser, vinteren 2020. Denne broen er viktig for fremkommelighet til fots. Broen bør bygges opp igjen. Verneområdestyret ønsker å bistå i dette arbeidet. Før vi kan gå inn med eventuelle midler til broen må formaliteter rundt broen være på plass

Bro i Kvalvikdalen: Verneområdestyret ser også behov for nye broer flere andre steder i landskapsvernområdet. Verneområdestyret har allerede jobbet med muligheten for å få bro over Kvalvikelva. Dette viste seg å være vanskelig da dette også er nedslagsfelt for ferskvann. Lyngen kommune har fått søknad fra verneområdestyret og vil utarbeide konsekvensanalyse i forbindelse med arbeidet med å bruke Kvalvikelva som ferskvannskilde for Lyngseidet sentrum. Dersom konsekvensanalysen konkluderer med at bro kan bygges, ønsker styret å gjennomføre bygging av denne. Lyngen kommune har oppgitt av konsekvensanalyse vil være klar sommeren 2021. Bygging av eventuell bro i dette området vil derfor først kunne skje i 2022. Styret vil derfor komme tilbake til dette når eventuelt alle tillatelser er på plass. Grunneiere har gitt tillatelse til dette tiltaket og broen vil formelt eies av Kvalvikdalen hytteforening.

Bro i Fastdalen: Verneområdestyret ønsker også i samarbeid med Elvejord og Koppangen bygdelag å bytte ut broa i Fastdalen. Denne broen begynner å bli farlig å

ferdes på:

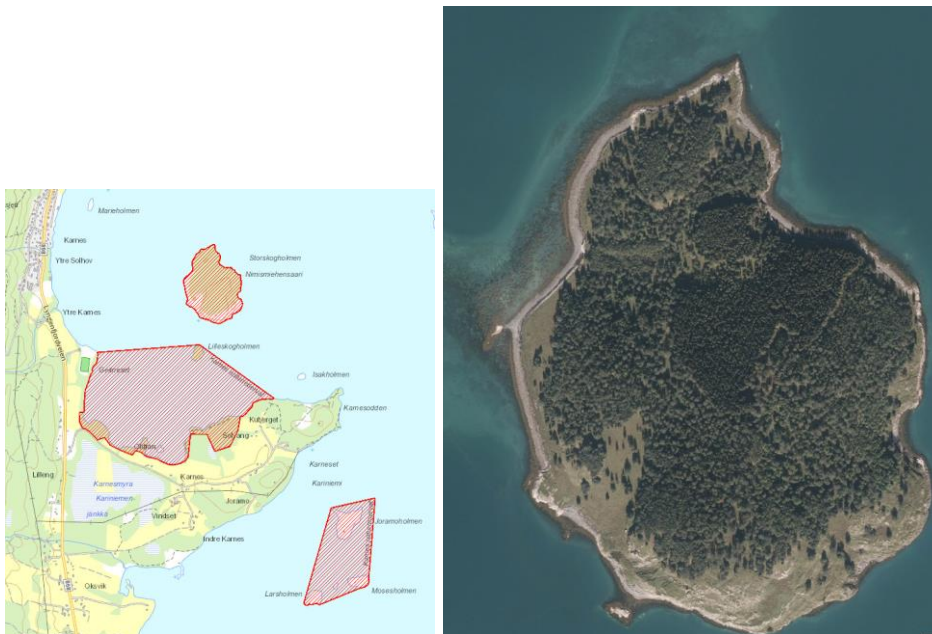
Denne broen ligger utenfor landskapsvernområdet, men er likevel viktig for å komme inn i landskapsvernområdet og Fastdalen. Det er en åpen felleshytte like utenfor verneområdet. 2021 bør brukes til å kartlegge eventuelle samarbeidsparter og hvem som skal eie eventuell ny bro.

Skoleprosjekt: Verneområdestyret har i besøksstrategien vedtatt et delmål på øke kompetansen om verneområdet – få frem stolthet og begeistring. Skoleprosjekt for mellomtrinnet til de skolene som ligger rundt området kan være en god vei å gå. Det har vært flere prosjekter sammen med Eidebakken skole på Lyngseidet, men det har ikke vært lignende tiltak for skolene i de andre kommunene. Det finnes mye godt stoff som egner seg godt til undervisning. Skolene kan inviteres med på ulike prosjekter og

forvalterne kan besøke klassene og gulroten kan være at verneområdestyret dekker bussutgifter slik at klassene kan få besøke området. Dette er gode tiltak for å få gode ambassadører til å ta vare på vårt flotte område. En pott på **kr 30.000,-** vil være en god start i 2021.

Uttak av fremmede arter: Lyngsalpan verneområdestyre overtok i 2020

forvaltningsansvaret for blant annet Karnes naturreservat. Dette er et reservat som består av sjøområde og flere små øyer og holmer:

Under perioden der planting av gran fremsto som et nyttig tiltak også i Nord Norge, ble det planlagt et granfelt ute på Skogholmen. Granfeltet på holmen er på ca. 40 daa gran, og nesten all skogen er i hogstklasse 4 og 5. Det vil si at skogen er hogstmoden og grunneier vil kunne nyttiggjøre seg av virket dersom det tas ut. For grunneier vil hogst på holmen bli for dyrt til at det vil lønne seg å hogge, og skogen vil derfor mest sannsynlig aldri bli tatt ut dersom det ikke gjøres som et skjøtselstiltak gjennom forvaltning av reservatet. Uttak av skogen vil derfor være positivt både for grunneieren og for naturreservatet. Skogholmen er viktig hekkeområde for blant annet grågås. Granskogen beslaglegger store deler av holmen slik at den ikke er tilgjengelig for hekking og beiting.

Uttak av skog på holmen må gjennomføres utenfor hekkesesongen.

Ettersom uttak av fremmede arter er satsingsområde, og det skal utarbeides en rammeavtale for bruk av lekter og hogstmaskin, ønsker vi at store skogholmen skal få tilbake sin naturlige vegetasjon uten gran ute på øya.

Vi er usikker på kostnader til dette, men 2021 må benyttes til planlegging og eventuell hogst vil ikke kunne skje før i 2022. Vi ønsker også å få ressurser fra SNO til å bistå i planlegging. Det vil bli noen kostnader til leie av skyss til befarings.

Tellere:

Lyngsalpan verneområdestyre hadde i 2020 to tellere fra SNO i drift. Vi har i noen år hatt teller på stien til Steindalen. Denne har vist at besøket til dalen er stabilt med en liten økning. Denne telleren kan gå til andre dersom noen har behov for den. Den er fortsatt nedgravd og må i tilfelle graves opp til våren. I 2020 hadde vi også en teller på stien utover til Lyngstuva. Vi ønsker å kunne beholde denne telleren også i 2021 slik at vi har data for to år. Vi har egen teller (Ishavskysten friluftsråd) på stien til Blåisvatnet. Denne får fortsatt stå i dette området.

Ved vannskillet, Russedalen og Stortinddalen - ©Tine Marie Hagelin

Sammenstilling innmelding av behov for midler i 2021:

Tiltak	Navn	Beskrivelse	Innmelding Miljødirektoratet 2021 Kr
Informasjon	Implementering av merkevare	Informasjonstavler og portaler	550.000,-
Skjøtsel	Førsterking av stil til Blåisvatnet	Flislegging og møteplasser på klopp opp til vernegrensen – ca 600 meter	100.000,-
Tilrettelegging	Broer Elvevollaldalen og Langdalen	Samarbeidsprosjekt med Vestre Storfjord lysløypelag, Storfjord kommune og Ishavskysten friluftsråd	80.000,-
Skjøtsel/Informasjon	Verneskiilt, stenger og annet vedlikehold	Vedlikehold av Verneområdestyrets etablerte anlegg, samt merking og remerking av stier.	30.000,-
Informasjon	Vernekart, vernområdeinfo Årøyholmen LVO	Utarbeide kart og verneområdeinformasjon	20.000,-
Skjøtsel	Skogholmen, Karnes naturreservat	Uttak av fremmede arter – gran. ca 40 daa. Planlegging i 2021	20.000,-
Skjøtsel/informasjon	Prosjektarbeid med grunnskolene i de respektive kommunene	Holdningsskapende arbeid – grunnleggende kunnskap om verneområdene i kommunene og ellers	30.000,-
Tilrettelegging	Startsted til Jiehhevárri, Goverdalen	Starte planlegging og søknader til Tromsø kommune	20.000,-
Skjøtsel	Teller	Ønsker å beholde teller på stien til Lyngstuva en sesong til	0,-
Sum innmelding av behov for midler, 2021			850.000,-

Norges nasjonalparker

Tekst om nasjonalparken, naturreservatet eller landskapsvernområdet. besøkssenter, verneområde- eller nasjonalparkstyre eller landsby.

Kontaktinformasjon Norges nasjonalparker

Telefon: 03400/73 58 05 00 | Faks: 73 58 05 01
E-post: post@miljodir.no
Nett: www.miljodirektoratet.no
Post: Postboks 5672 Sluppen, 7485 Trondheim
Besøksadresse: Brattørkaia 15, 7010, Trondheim